

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 17P/172/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7221209694
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Macalová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2021:7221209694.3

Uznesenie

Okresný súd Košice II vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. E., nar. XX.X.XXXX, bytom N. X. XXXX, E., t.č. S. L. E.P., B. X, E., zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice, dieťa rodičov: Z. E., nar. XX.X.XXXX, bytom N. X. XXXX, E., t.č. S. L. E.P., B. X, E. a O. E.X., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. X. XXXX, E., zast. JUDr. Karin Juhásovou, advokátkou, Húskova 19, Košice v konaní o návrhu rodičov na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie:

Maloletého F. E., nar. XX.X.XXXX dočasne z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky.

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s mal. F. každý kalendárny týždeň v pondelok a stredu v čase od 17.00 hod. do 18.30 hod. a každý párný kalendárny týždeň od soboty od 9.00 hod. do nedele do 18.00 hod.

Matka je p o v i n n á dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať mu ho v čase určenom pre začiatok styku v mieste svojho bydliska a otec je p o v i n n ý maloleté dieťa v čase určenom pre koniec styku matke odovzdať v mieste jej bydliska.

V prevyšujúcej časti návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

Neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. F. E., nar. XX.X.XXXX, vedeného Okresným súdom Košice II pod č. 17P/172/2021.

o d ô v o d n e n i e :

1. Písomným podaním, doručeným súdu dňa 19.11.2021 matka maloletého F. žiadala, aby súd neodkladným opatrením dočasne zveril maloletého do rozhodnutia vo veci samej do jej osobnej starostlivosti s povinnosťou otca prispievať na jeho výživu sumou 400 eur mesačne. Otcovi žiadala priznať právo stretávať sa s maloletým každý druhý víkend, počas prázdnin a sviatkov na základe vzájomnej dohody rodičov. Zároveň podala návrh vo veci samej, ktorým žiadala rozhodnúť totožne ako neodkladným opatrením. Nárok na náhradu trov konania nežiadala účastníkom priznať.

2. Návrh odôvodnila tým, že maloletý F. pochádza z partnerského vzťahu s otcom dieťaťa, ktorý trval šesť rokov, pričom tri roky bývali v rodinnom dome otca maloletého. Od začiatku ich vzťahu sa u otca dieťaťa prejavovala žiarlivosť, ktorý ju chcel mať stále pod kontrolou. Spočiatku išlo o usmerňovanie a napomínanie. Po narodení maloletého bol neustále podráždený, nechcel byť dieťaťom rušený. Neustále

ju ponižoval, urážal a podozrieval z nevery. Pravidelne sleduje prostredníctvom mobilného telefónu jej polohu, číta jej správy. Stalo sa, že jej vzal kľúče od auta, v dôsledku čoho musela ísť po maloletého autobusom. Keď mal maloletý pol roka, dostala od neho prvú facku, neskôr sa jeho fyzické útoky stupňovali. Opakovane sa jej vyhrážal, že ju vyhodí z domu. V minulosti sa pokúšala dvakrát ich vzťah ukončiť, avšak stále ju presvedčil, aby sa k nemu vrátila. Naposledy od neho odišla v roku 2020 do zariadenia núdzového bývania, kde so synom zotrvala po dobu 1 mesiaca. K otcovi dieťaťa sa v dôsledku jeho príslubov vrátili. V tom čase sa o záchranu ich vzťahu pokúsili absolvovaním konzultácií v manželskej poradni. Po dvoch týždňoch sa otec dieťaťa začal správať rovnako ako pred jej odchodom. Otec maloletého je živnostník. Venuje sa kúpe, opravám a predaju mobilov. O syna sa sám nevie postarať, trávi s ním veľmi málo času. Od jeho narodenia chodil do práce a o syna sa starala sama. Odkedy začal maloletý navštevovať jasle, bol chorľavejší a so starostlivosťou im za mierny poplatok pomohla otcova matka. Otec vypomáhal s domácimi prácami. Platby za jasle, stráženie dieťaťa starou matkou, výdavky spojené so zakúpením stravy a hygienických prostriedkov pre dieťa uhrádza ona. Negatívne správanie otca sa neustále stupňovalo. Cítila sa menejcenná, neužitočná a ponižovaná. V máji 2021 vyhľadala psychiatrickú pomoc, kde jej bola nasadená liečba a absolvuje pravidelné kontroly. Po tomto ju otec začal viac odcudzovať. Po poslednom incidente kontaktovala zariadenie núdzového bývania a o niekoľko dní nato s maloletým do tohto zariadenia odišla. Tesne po príchode do zariadenia ju otec vystopoval pomocou mobilného telefónu, kde prišiel a žiadal od nej kľúče od domu a auta. Následne vzal syna a odišiel s ním. Na základe spoločných negatívnych zážitkov sa domnieva, že ich syn má z otca strach. Obáva sa, aby mu neublížil. Otec s dieťaťom žije v jeho rodinnom dome, kde mu so starostlivosťou a výchovou pomáha jeho matka. Syna jej odmieta vydať s tým, že môže prísť na návštevu za ním do jeho domu. Na základe uvedeného žiada o úpravu stretávania sa otca s maloletým vzhľadom na vek dieťaťa výlučne v jej prítomnosti. Jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku vo výške 380 eur a prídavku na dieťa v sume 25,50 eur mesačne. Pracuje na dohodu v rozsahu 32 hodín mesačne, kde dosahuje príjem cca 100 eur mesačne. Mesačné výdaje na dieťa predstavuje 300 eur na stravu, hygienické potreby 50 eur, oblečenie a iné potreby 100 eur, potreby súvisiace so vzdelávaním dieťaťa cca 30 eur. V zariadení núdzového bývania za ubytovanie bude uhrádzať 87 eur mesačne.

3. Spolu s návrhom predložila v kópii Zmluvu č. 10/2021 zo dňa 16.11.2021 o poskytovaní sociálnych služieb v Zariadení núdzového bývania podľa § 51 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov a § 74 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách uzavretú medzi poskytovateľom sociálnych služieb S. L. E. - Zariadenie núdzového bývania, B. X, E. IČO XXXXXXXX a matkou ako prijímateľom sociálnych služieb uzavretú na dobu určitú s dňom začatia poskytovania služieb 16.11.2021 a dňom ukončenia 31.1.2022.

4. Dňa 22.11.2021 doručil súdu návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, a taktiež návrh na nariadenie neodkladného opatrenia otec maloletého. Konanie bolo vedené pod č. 14P/141/2021. Žiadal, aby súd zveril mal. F. do jeho osobnej starostlivosti s právom oboch rodičov zastupovať a spravovať jeho majetok a matku zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 50 eur mesačne. Styk matky s dieťaťom nežiadal upraviť. Nárok na náhradu trov konania účastníkom nežiadal priznať. Uviedol, že mal. F. sa narodil cca po dvojročnom trvaní partnerského vzťahu s matkou dieťaťa, pričom rodičovské práva a povinnosti k maloletému neboli doposiaľ nijakým spôsobom upravené. Spoločne žili do 16.11.2021, kedy po príchode z práce zistil, že matka sa zo spoločnej domácnosti odsťahovala a zobrala so sebou aj mal. F.. Po niekoľkých telefonátoch zistil, že matka sa nachádza v S. L. na B. X v E., kde ju navštívil. Odmietla sa vrátiť do spoločnej domácnosti. Mal. F. odmietal v Centre zostať a dožadoval sa odchodu s ním, preto ho vzal so sebou domov. Matke oznámil, že dieťa môže kedykoľvek kontaktovať a navštevovať. Na dennej báze ju o dieťati informuje. Matka zo spoločnej domácnosti odišla viackrát, naposledy dňa 14.9.2020 taktiež do uvedeného centra, pričom ho obvinila z týrania a podala naňho trestné oznámenie. Uvedené trestné oznámenie bolo odmietnuté z dôvodu, že matkou opísaný skutok nebol trestným činom. V konaní bol vypočutý psychológ, ktorý uviedol, že matka navštevovala jeho ambulanciu od roku 2012. V tom čase podal návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. F.. Konanie bolo vedené pod č. 19P/123/2020. Následne s matkou dieťaťa obnovili spolužitie, v dôsledku čoho vzal predmetný návrh späť. Pre mal. F. bol pobyt s matkou v Centre traumatizujúcim zážitkom, pretože bol vytrhnutý z miesta, ktoré považoval za svoj domov. Po obnovení spolužitia sa snažil, aby ich vzťah fungoval. Spoločne sa zúčastnili na psychologickom sedení. Matka bola vyčerpaná, podráždená, mala zmeny nálad prejavujúce sa výbuchmi zlosti. Zmenu správania spozorovala i jeho matka. Matke maloletého navrhli, aby svoje problémy konzultovala s odborníkmi, pričom matka začala navštevovať psychiatrickú ambulanciu MUDr. X., ktorá jej predpísala lieky. Ambulanciu matka navštevuje

2x mesačne. Mal. F. začal na 3 hodiny denne navštevovať predškolské zariadenie a matka začala na základe dohody o pracovnej činnosti od 1.8.2021 pracovať. Navštevu jasí maloletého ukončili k 30.9.2021 z dôvodu chorobnosti dieťaťa. Od uvedenej doby v čase keď sú obaja rodičia dieťaťa v práci zabezpečuje maloletému starostlivosť jeho matka. Užívanie liekov matkou sa neustále na odporúčanie ošetrojúcej psychiatričky predlžuje. Stalo sa, že zapila lieky alkoholom v čase, keď bola s maloletým sama. V októbri 2021 mu matka dieťaťa oznámila, že s ním nechce zotrvať v partnerskom zväzku. Dieťa vzala so sebou len z dôvodu, že podmienkou pre jej umiestnenie v Centre bola táto skutočnosť. S maloletým odišiel z Centra so súhlasom matky. Mal. F. sa nachádza v jeho domácnosti, kde má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie jeho potrieb. V dome má vytvorenú samostatnú izbu. Matka má vyživovaciu povinnosť k mal. M. S., ktorá bola s jej súhlasom zverená do starostlivosti otca a matka bola zaviazaná prispievať na jej výživu sumou 70 eur mesačne. Je živnostníkom. Jeho hlavnou činnosťou je X. Z. R.. Podnikať v tejto oblasti začal len v roku 2019 a vzhľadom na nepriaznivú celospoločenskú pandemickú situáciu sa jeho podnikanie rozbieha pomaly. Jeho mesačný príjem predstavuje cca 500 eur. Svoje výdavky špecifikoval nasledovne: elektrická energia 100 eur, internet 20 eur, pohonné hmoty 50 eur, poisťka na motorové vozidlo 120 eur ročne. Výšku príjmu matky nepozná. Okrem výživného uhrádzaného na mal. M. matka mesačne spláca úver v sume 60 eur. Má za to, že je v záujme maloletého, aby bol zverený do jeho osobnej starostlivosti a zostal žiť v jeho domácnosti, pretože matka podľa jeho názoru je nespôsobilá sa o maloletého plnohodnotne postarať najmä z dôvodu, že nemá vyriešenú otázku trvalého bývania a je nevyhnutne potrebné, aby si vyriešila otázku svojho psychického zdravia, nakoľko v dôsledku neriešenia týchto problémov by mohla ohroziť mal. F.. On sa o syna dokáže plnohodnotne postarať. Matke umožní styk s maloletým podľa dohody bez obmedzenia a taktiež kontakt telefonický alebo vo forme videohovorov.

5. Neodkladným opatrením žiadal dočasne zveriť maloletého do právoplatného rozhodnutia vo veci samej do jeho osobnej starostlivosti, matku zaviazat' prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa. Matke žiadal priznať právo stretávať sa s mal. F. bez obmedzenia. Návrh odôvodnil tým, že vec neznesie odklad a bez rýchleho zásahu súdu bude ohrozený najlepší záujem maloletého vzhľadom k tomu, že matka opustila dňa 16.11.2021 spoločnú domácnosť a zdržiava sa v S. L. v E., kde nemá vytvorené podmienky pre trvalé bývanie. Má dlhodobé problémy psychického charakteru a v dôsledku neriešenia týchto problémov by mohla ohroziť aj mal. F.. Maloletý žije v domácnosti otca, matka sa odmietla s ním na úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dohodnúť. Nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné i z dôvodu, že doposiaľ neboli rodičovské práva a povinnosti k maloletému upravené.

6. K návrhu pripojil v kópii rodný list maloletého, výpis z LV č. XXXXX preukazujúci jeho vlastníctvo rodinného domu v obci E. - N. X. a fotodokumentáciu nehnuteľnosti, uznesenie OR PZ v Košiciach, odbor kriminálnej polície, 2. Oddelenie vyšetrovania, Rampová 7, Košice č. ČVS:ORP-1443/2-VYS-KE-2020 zo dňa 29.10.2020 o odmietnutí veci trestného oznámenia matky pre podozrenie z trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností zo dňa 19.9.2020, uznesenie Okresného súdu Košice II sp. zn. 19P/123/2020-57 zo dňa 20.11.2020, fotografie liekov T. Z., O., výpis zo živnostenského registra z ktorého vyplýva, že otec maloletého podniká pod obchodným menom O. E. - P. K. so sídlom v E., Q. X.

7. Uznesením sp. zn. 17P/172/2021-22 zo dňa 25.11.2021 Okresný súd Košice II spojil konania sp. zn. 17P/172/2021 a sp. zn. 14P/141/2021 na spoločné konanie, ktoré bude vedené pod sp. zn. 17P/172/2021.

8. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice /ďalej len „úrad“/ na základe žiadosti súdu o prešetrenie pomerov v rodine maloletého doručil súdu dňa 29.11.2021 správu. Uviedol, že tunajší súd nariadil v konaní č. 19P/119/2020 neodkladné opatrenie, ktorým zveril maloletého F. do výlučnej starostlivosti matky do právoplatného skončenia konania. Z dôvodu obnovy spolužitia rodičov maloletého súd konanie vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému zastavil. Dňa 24.11.2021 sa na úrad dostavila matka dieťaťa, ktorá uviedla, že toho času býva aj s maloletým v krízovom centre v garsónke. V roku 2020 s otcom dieťa obnovili spolužitie, ktoré fungovalo dva týždne. Na otázku či navštevuje odborných lekárov, uviedla, že áno potrebovala pomoc, nakoľko vo vzťahu boli neustále problémy. Nezvládala výstupy otca dieťaťa, následne nastali problémy s jej dcérou M., pretože sa ukázalo, že jej brat ju mal v minulosti sexuálne zneužívať. Užíva pravidelne lieky, ktoré jej pomáhajú. Našla si brigádu, pracuje na základe dohody o vykonaní práce. V čase keď ona pracuje, maloletý je u matky otca

dieťaťa. Otec dieťaťa jej neustále nadával, kontroloval ju. Vyčítal jej, že chce pracovať, kvôli nemu a jeho žiarlivosti zmenila psychológa, ktorého dlhodobo navštevovala. Nadával jej, že je psychicky chorá, rovnako i jeho matka. S ničím čo urobila nebol spokojný. Vždy si našiel zámienku, aby ju mohol skritizovať a ponížiť. Nakoľko situáciu nezvládala bola nútená z domácnosti odísť aj s maloletým.

V rovnaký deň sa na úrad dostavil otec maloletého, ktorý uviedol, že sa obáva o zdravie syna, nakoľko matka navštevuje odborníkov, užíva lieky, na ktoré údajne popíja. Otec opísal incident kedy bol maloletý chorý. Bol doma s matkou a starou matkou, matka mala nadávať na syna, že je „dzignutý“, stará matka jej navrhla, že by mala vyhľadať pomoc pretože nie je psychicky na tom dobre. Matka sa mala vyjadriť, že sa nedostane kvôli partnerovi ani dieťaťu na psychiatriu. F. navštevoval jasle, ktoré uhrádzal on. Matka vtedy chodila na stretnutia k psychológovi bolo to asi dvakrát mesačne, otec sa takto snažil matke pomôcť v domácnosti aj s maloletým, kým sa dá do poriadku. Matka prišla v júli 2021 za ním s tým, že si našla prácu, s čím on nesúhlasil. Dodal, že keď bol F. chorý tak s ním chodil k lekárovi. Mal nasadenú antibiotickú liečbu, S. do nosa, ktoré mu matka údajne nedávala. Zdravotný stav maloletého sa nezlepšoval, opakovane navštívili lekára, kde dostal ďalšie lieky. Matka nezvláda starostlivosť o dieťa, vidí zmeny v jej správaní od kedy berie lieky, doma sa o nič nestarala, popíjala na lieky víno alebo pivo. Na otázku či aj otec požíval alkoholické nápoje uviedol, že ak si niečo dá tak pivo. Pred tromi týždňami si obaja uvedomili, že majú vo vzťahu vážne problémy, otec už nechce obnovu vzťahu, nechce byť otrokom matky, nevidí zmysel, aby sa k sebe vrátili. Bude o syna bojovať. Nechce aby vyrastal u matky, ktorá nemá vytvorené podmienky, keďže býva v zariadení. Ak si matka upraví pomery môže byť s maloletým, nebude jej v tom brániť, zatiaľ sa s ním môže stretávať kedykoľvek bude chcieť. Poukazoval na to, že matka zneužila dieťa, aby mohla bývať v zariadení. V minulosti dňa 11.12.2019 úrad vykonal na adrese otca sociálne zisťovanie, kvôli prebiehajúcej konaniu ohľadom maloletej M.. Otec býva v rodinnom dome toho času sám. Rodinný dom je zariadený vkusne a účelne. Hygiena bola na požadovanej úrovni. V domácnosti otca má dieťa vytvorené vhodné podmienky pre zdravý psychický a fyzický vývin. Dňa 24.9.2020 bolo vykonané sociálne zisťovanie na adrese, kde sa toho času zdržiava matka spolu s maloletým. Ide o núdzové bývanie pre matky s deťmi, ktoré zažívajú domáce násilie. Matka má k dispozícii garsónku, kde má sociálne zariadenie a vaňu s umývadlom. V izbe je jedna posteľ, detská postieľka, obývací stena, jedálenský stôl so stoličkami, kuchynská linka s príslušenstvom, na zemi je linoleum, na oknách závesy. Izba je zariadená nevyhnutným nábytkom. Hygiena bola na požadovanej úrovni. V izbe majú matka a maloletý osobné veci. Úrad nezaznamenal v starostlivosti matky nejaké nedostatky ani zanedbanie.

9. V závere uviedol, že na strane matky od poslednej úpravy nedošlo k zmene takých pomerov, aby bolo potrebné vydať nové rozhodnutie o zverení maloletého do starostlivosti matky. Úrad v minulosti nezaznamenal zanedbanie starostlivosti o dieťa, matka spolu s maloletým býva v krízovom centre tak, ako v roku 2020. Aj napriek tomu, že otec deklaruje, že matka užíva lieky a navštevuje odborníkov tento fakt nemôže byť vnímaný ako negatívum na strane matky prípadne chápané, ako nespôsobilosť matky sa o dieťa plnohodnotne postarať. Vzhľadom k rozdielnym vyjadreniam účastníkov konania má úrad za to, že v riadnom konaní si posúdenie veci bude vyžadovať súdneho znalca z oblasti psychológie v prípade, že rodičia nedospejú ku konsenzu.

10. V doplňujúcej správe z prešetrovania doručenej súdu dňa 3.12.2021 úrad uviedol, že podľa oznámenia matky sa mal. F. nachádza jej starostlivosti od 19.11.2021. V uvedený deň ju kontaktoval otec maloletého a keď ju syn zbadal prostredníctvom videohovoru, rozplakal sa. Otec na to reagoval slovami: „Oblečieme sa a donesiem Ti F.“. Asi po dvoch hodinách jej otec syna odovzdal. Na otázku, či sa realizuje kontakt otca s dieťaťom, matka odpovedala, že v podobe telefonátov asi raz až dvakrát týždenne. Matka nenamieta úpravu styku otca s maloletým, nakoľko mu nechce brániť v stretávaní so synom. V čase, keď je matka v zamestnaní, starostlivosť o maloletého zabezpečovala doposiaľ jeho stará matka (zo strany otca). Predtým maloletý navštevoval jasle, za ktoré bola úhrada finančne náročná. Z toho dôvodu sa rodičia dohodli so starou matkou maloletého o výpomoc so starostlivosťou. Stará matka pomáhala za finančný príspevok v nižšej sume ako bol poplatok za jasle. Avšak došlo k zmene pomerov, keďže dňa 01.12.2021 maloletý nastúpil do Materskej školy na C. X v E.. K dosahovanému príjmu z brigádnickej činnosti matka uviedla sumu cca 100,-Eur mesačne. Dňa 01.12.2021 úrad E. S. L. na B. X v E. s otázkou, dokedy má matka zabezpečené bývanie. Sociálna pracovníčka uvedeného centra uviedla, matka má uzavretú nájomnú zmluvu cca do polovice februára 2022. Ide o skúšobnú dobu 3 mesiacov, ktorú majú všetci klienti centra po nástupe do ich zariadenia. Po uplynutí tohto obdobia môže klientka požiadať o predĺženie zmluvy. Centrum hodnotí pobyt matky maloletého za bezproblémový, a preto toho času nie

je dôvod na to, aby k predĺženiu zmluvy v budúcnosti nedošlo. V uvedenom centre má matka vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloleté dieťa.

11. Podľa lustrácie v sociálnej poisťovni je matka opakovane zamestnaná na dobu 1 mesiaca od 1.8.2021 doposiaľ u zamestnávateľa T. E., K..Q..X., Q. IČO XXXXXXXXX s vymeriavacím základom v období 08/21 vo výške 57,60 eur, 09/21 a 10/21 vo výške 28,80 eur.

12. Podľa čl. 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

13. Podľa ust. § 1 CMP podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

14. Podľa ust. § 2 ods. 1 a 2 ďalej len CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

15. Podľa ust. § 360 ods. 1, 2 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

16. Podľa ust. § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

17. Podľa ust. § 324 ods. 1 a 3 zákona č. 160/215 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

18. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

19. Podľa ust. § 329 ods. 1 veta prvá a ods. 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

20. Podľa ust. § 330 ods. 1, 2 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

21. Podľa ust. § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

22. V danom prípade sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie upravuje CMP, za aplikácie všeobecnej subsidiarity CSP. CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu CSP ako generálneho procesného kódexu. Aj z nadpisu tretej časti CMP „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“ je nepochybné, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení v mimosporových konaniach s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikuje príslušné ustanovenia oboch procesných kódexov. Pretože konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nie je viazaný obsahom návrhu.

23. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej. Ide len o skúmanie splnenia podmienok bezodkladnosti vydania rozhodnutia. Na nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

24. Z obsahu návrhu ako aj zo šetrenia rodinných pomerov kolíznym opatrovníkom je zrejmé, že maloletý sa aktuálne nachádza v osobnej starostlivosti matky so súhlasom otca, ktorý dieťa do starostlivosti matky odovzdal dňa 19.11.2021. Po oboznámení sa so správou kolízneho opatrovníka, ktorý zároveň realizoval aj rozhovor so sociálnou pracovníčkou zariadenia, v ktorom matka s maloletým býva súd konštatuje, že v starostlivosti matky neboli zistené žiadne nedostatky, rovnako nebolo ani len osvedčené otcom tvrdené problematické správanie sa matky, ktoré by malo mať negatívny vplyv na dieťa. Za takúto skutočnosť nemožno považovať to, že matka užíva lieky a lieči sa v ambulancii odborného lekára, pričom podľa oznámenia otca ambulanciu psychológia mala navštevovať už od roku 2012. Otec sám dieťa odovzdal do starostlivosti matky, ktorej sa maloletý dožadoval. Dôvody otca, o ktoré opiera svoj návrh, spočívajúce v nedostatočnom materiálnom zabezpečení matky maloletého a žitie maloletého v neadekvátnych podmienkach nemal súd za osvedčené. Nepochybne nemôže mať matka s maloletým v S. L. rovnaký štandard životnej úrovne ako v domácnosti otca. V tejto súvislosti však súd poukazuje na znenie ust. §54 ods. 3 Zákona o rodine, podľa ktorého „za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa“. Odlišné materiálne zabezpečenie rodičov maloletého dieťaťa nie je dôvodom na jeho odňatie zo starostlivosti rodiča, ktorého ekonomická situácia je na nižšej úrovni.

25. I keď otec sám odovzdal dieťa do starostlivosti matky rešpektujúc požiadavku dieťaťa, ako aj jeho citovú väzbu na matku súd má za to, že vzhľadom na narušené a konfliktné vzťahy rodičov a z nich plynúce situácie je daná potreba pre neodkladný zásah súdu. Súd preto do právoplatného skončenia konania vo veci samej dočasne zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky zohľadňujúc nízky vek dieťaťa a jeho naviazanosť na matku. Súd zdôrazňuje dočasný rámec tejto úpravy ako aj fakt, že konanie o nariadení neodkladného opatrenia neposkytuje dostatočný priestor na vykonanie dokazovania, ktoré musí predchádzať rozhodnutiu vo veci samej. Vo veci samej rozhodne súd po vykonaní dokazovania.

26. Vzhľadom na konfliktné vzťahy rodičov súd považoval za nutné upraviť styk otca s maloletým, ktorý sa aktuálne podľa vyjadrenia matky realizuje iba telefonickou formou. Právu styku rodiča s dieťaťom korešponduje právo dieťaťa poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť, ako aj právo dieťaťa na zachovanie jeho rodinných zväzkov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov podľa čl. 7 a 8 Dohovoru o právach dieťaťa. Právo stretávania sa s dieťaťom (právo styku) zaručuje oprávnenej osobe právo vidieť dieťa, právo na prístup k dieťaťu, právo určiť miesto a spôsob trávenia času počas stretávania, právo výlučne výchovne na dieťa počas tohto času pôsobiť a právo na náhradu za čas styku, ktorý sa nerealizoval z dôvodov, ktoré nespočívali v osobe oprávneného. Zásahy do riadnej realizácie týchto čiastkových oprávnení sú obmedzením styku, ku ktorému je možné pristúpiť len za podmienok daných § 25 ods. 3 Zákona o rodine. Rodičovské práva a povinnosti sú budované na základe rovnoprávneho postavenia otca a matky pri ich výkone, pričom je v záujme dieťaťa, aby mu nebolo odňaté právo mať zabezpečený pravidelný osobný kontakt s oboma rodičmi. Ani jednému z rodičov nepatrí právo obmedzovať pri starostlivosti o dieťa druhého rodiča. Súd preto dočasne upravil styk otca s maloletým tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Rodičia síce vo vyjadreniach navzájom spochybňujú svoje schopnosti potrebné na zabezpečovanie starostlivosti o maloletého, obviňujú sa z nevhodného správania, avšak nimi navzájom vytýkané nedostatky neboli nijakým spôsobom osvedčené a neboli zistené ani v rámci šetrenia vykonaného kolíznym opatrovníkom. Aktuálne partnerské nezhody rodičov, problematická komunikácia medzi rodičmi, rozdielny pohľad na výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, môžu u maloletého vyvolávať pocit neistoty a celkovej nepohody. Súd má za to, že uvedená úprava zodpovedá primeranému účelu a charakteru neodkladného opatrenia s prihliadnutím aj na vek dieťaťa a zároveň neohrozuje žiaden dôležitý záujem maloletého. Do odchodu matky zo spoločnej domácnosti rodičia zabezpečovali starostlivosť o

maloleté dieťa spoločne. Rodinné prostredie otca je dieťaťu dôverne známe. Z uvedených dôvodov súd nepovažoval za potrebné upraviť styk otca s maloletým v prítomnosti matky v zmysle jej návrhu.

27. V zmysle platnej legislatívy výživné určené neodkladným opatrením môže byť určené len v nevyhnutnom rozsahu, teda na uspokojovanie základných osobných (životných) potrieb oprávneného dieťaťa. V súlade s § 366 CMP je podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia osvedčenie skutočnosti, že bez zásahu súdu do pomerov účastníkov by bolo ohrozené zabezpečovanie výživy oprávneného, v tomto prípade maloletého dieťaťa v nevyhnutnom rozsahu, ktorý rozsah je zásadne odlišný od rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom vyplývajúcej zo zákonných kritérií uvedených v § 62 a nasl. Zákona o rodine. Samotná skutočnosť, resp. tvrdenie o tom, že jeden z rodičov si neplní zákonnú vyživovaciu povinnosť k deťom vôbec alebo v nedostatočnom rozsahu, samo o sebe neosvedčuje nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, teda určenie výživného v nevyhnutnom rozsahu. Podstatným je preukázanie, že rodič zabezpečujúci starostlivosť o dieťa individuálne nie je schopný uspokojovať jeho potreby ani v nevyhnutnom rozsahu, čím by mohlo dôjsť k ohrozeniu, prípadne aj života a zdravia maloletého dieťaťa.

28. Matka sa domáhala neodkladným opatrením rozhodnúť aj o výživnom, a to v rovnakej výške ako návrhom vo veci samej. Otcu žiadala zaviazat' prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 400,- eur mesačne. Vychádzajúc z cit. ustanovenia zákona je podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia osvedčenie skutočnosti, že bez zásahu do pomerov účastníkov by bolo ohrozené zabezpečovanie výživy oprávneného, v tomto prípade maloletého dieťaťa. Nariadiť rodičovi platiť výživné neodkladným opatrením je možné iba v nevyhnutnej miere, nie teda v rozsahu požadovanom matkou, a to vtedy ak okolnosti prípadu vyžadujú okamžitý zásah súdu, pretože výživa dieťaťa nie je zabezpečovaná. Táto skutočnosť v konaní nebola osvedčená. Matka v návrhu neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by znamenali ohrozenie výživy dieťaťa, čo je podstatou inštitútu neodkladného opatrenia. V zmysle návrhu s otcom dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti od 16.11.2021. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia súdu doručila dňa 19.11.2021 a od uvedeného dňa zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého. Do ukončenia spolužitia rodičia zabezpečovali dieťaťu starostlivosť spoločne. Súd má za to, že vzhľadom na uplynutie krátkej doby od ukončenia spolužitia rodičov dieťaťa nie je možné konštatovať, že otec neplní svoju vyživovaciu povinnosť. Matka poberá rodičovský príspevok, prídavok na dieťa, taktiež je zamestnaná na základe dohody z čoho dosahuje pravidelný mesačný príjem. Dieťa aktuálne navštevuje materskú školu, vzhľadom na to matka dieťaťu nezabezpečuje celodennú starostlivosť a má vytvorené podmienky pre zabezpečenie príjmu z pracovnej činnosti. S poukazom na uvedené skutočnosti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti zamietol.

29. Keďže súd dočasne zveril maloletého F. do starostlivosti matky a rozhodol o dočasnej úprave styku otca s dieťaťom, návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

30. V súlade s § 330 ods. 1 CSP súd určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. F. vedené na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 17P/172/2021.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.